

Ten eerste

REPORTAGE SPORTVISSERS

Twee sportvissers aan de IJssel worden gecontroleerd door Rein van Vemde (rechts) en Bart Rens.

Foto Marcel van den Bergh / de Volkskrant

Viscontroleur met beschermvest

Waarom rust regio Oost-Nederland de vrijwillige inspecteurs van sportvissers uit met een steekwerend vest? Vooral tegen het gevoel van onveiligheid. Je weet nooit wat je zoal tegenkomt.

Mac van Dinther
Olst

Wat hij voor aas aan zijn haak heeft hangen, wil controleur Rein van Vemde weten van de visser die aan de oever van de IJssel zit. 'Frikandel', is het antwoord. Daar zijn vissen volgens hem tuk op. 'Ik heb net nog een grote brasem gevangen.' Het beste werkt het, zegt hij, als je de frikandellen van tevoren aanbakt. 'Dan zijn ze wat steviger.'

Het is misschien een beetje gek om met frikandel te vissen, maar verboden is het niet, zegt Van Vemde als we weer in zijn stoere Land Rover stappen. Vissen met levend aas is dat wel. 'Dat mag niet vanwege het dierenwelzijn.' Op vissen met levend aas staat een boete van 370 euro.

Het is een doordeweekse avond en Rein van Vemde (55) en Bart Rens (29) maken hun ronde langs het Gelderse en Overijsselse viswater. Vispassen checken, hengels tellen, aas controleren: routinewerk. Maar onder hun bruine pak dragen ze een noviteit. Van Vemde klopt op zijn borst: het klinkt hol.

Alle boa's (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) van Sportvisserij Oost-Nederland zijn sinds kort uitgerust met steekwerende vesten. Niet dat daar een directe aanleiding toe is: er zijn geen incidenten bekend van geweld tegen inspecteurs. Het gaat vooral om de beleving van onveiligheid van zijn boa's, zegt directeur Ed Piek.

'Wij horen af en toe verhalen dat iets maar net is goed gegaan. Onze boa's zeggen steeds vaker dat ze zich niet veilig voelen. Incidenten zijn van alle tijden, maar mensen krijgen een steeds korter lontje.' Een steekwerend vest, zegt Piek, geeft dan bescherming. 'Het is vooral preventief bedoeld.'

Van Vemde kent dat gevoel maar al te

Nederlandse hengelaars zijn zuinig op hun vis. En dan gaan die buitenlanders ermee vandoor. Dat is de frustratie

Rein van Vemde
boa (Buitengewoon Opsporingsambtenaar) van Sportvisserij Oost-Nederland

goed, vertelt hij terwijl hij de oevers afspeurt naar vissers. Een tijdje terug stapte hij op een stel jongeren af dat vuurtje aan het stoken was. 'Bent u wel van de politie?', vroegen ze. U heeft geen wapen. Misschien hebben wij wel een wapen bij ons.'

Een andere keer stuitte hij op een man met een enkelband; vast een gedetineerde op proefverlof. 'Je weet niet hoe zo iemand reageert als je hem aanspreekt. Dat kan net de druppel zijn.' Van Vemde wil maar zeggen: je weet nooit wat je zoal tegenkomt. 'Dan is zo'n vest wel een goed idee.'

Van Vemde en Rens zijn vrijwilligers: ze doen hun werk als boa naast hun normale baan. Van Vemde zit in het natuur- en bosbeheer, Rens is in het dagelijks leven servicemonteur. Zo'n 100 tot 150 uur per jaar zijn ze onderweg voor inspecties.

Samen met tien collega's proberen ze de orde aan de waterkant te handhaven in Oost-Nederland, een groot gebied met veel water zoals de IJssel, het Ketel- en Vossemeer, de Overijsselse Vecht, het Zwarte-water en het Twentekanaal. Vanavond maken we een rondje langs de IJssel.

Daar is het rustig. Het KNMI heeft nachtvorst voorspeld, het is eigenlijk te koud om te vissen. Maar bij Olst hebben een paar vissers het er toch op gewaagd. Joop Doornik heeft zijn hengels uitgezet op een krib van grijs basalt. Vergunning, aas: alles prima in orde, constateren Vemde en Rens. Nu is het rustig, zegt Doornik, als hij zijn hengel opnieuw uitwerpt. Maar ze zouden het weekend eens moeten terugkomen. Dan staan langs de rivier groepen 'Oostblokkers' - Polen, Russen, Roemenen, Duitsers - soms het hele weekend met de tent.

Ze poepen in de bosjes - 'Het lijkt soms wel een openbaar toilet' - en nemen 'bakken vol' vis mee. 'En de troep die ze achterlaten', zegt Doornik verontwaardigd. 'Volgeschieten slaapzakken en wc-rollen han-

gen tot in de boom. En wie krijgen daar de schuld van? De vissers.'

Het is een klacht die ze steeds vaker horen, beaamt Van Vemde: arbeiders uit het oosten die doordeweeks werken en in het weekend erop uittrekken om te gaan vissen. 'Nederlandse hengelaars zijn zuinig op hun vis. En dan gaan die buitenlanders ermee vandoor. Dat is de frustratie.'

Volgens Doornik wordt er veel te weinig opgetreden tegen overlast door buitenlandse vissers. 'Ik heb het al een paar keer gemeld, met kentekenplaten en alles erbij. Maar er gebeurt niks mee.' Dat zou beter moeten, beaamt Van Vemde. 'Maar wij zijn ook maar vrijwilligers, wij kunnen niet overal zijn.'

Het is ook een kwestie van botsende visculturen, aldus Onno Terlouw van Sportvisserij Nederland, met ruim 600 duizend leden de derde grootste sportbond van Nederland (na voetbal en tennis). Voor Nederlandse vissers is hengelen sport: ze zetten bijna alles wat ze vangen terug. In het buitenland vissen ze om te eten. 'In Polen geldt een karper als een lekker maaltje, in Nederland heeft een karper knuffelstatus. Dat gaat weleens mis.'

Maar tot grote problemen heeft dat nog nooit geleid, zegt Terlouw. Het aantal processen-verbaal dat de 125 visboa's uitdelen, is volgens het laatste jaarverslag (over 2015) zelfs ietsjes gedaald naar minder dan tweeduizend. Meestal gaat het om lichte overtredingen. Oost-Nederland is de enige regio die zijn boa's heeft uitgerust met steekwerende vesten. 'De meeste vissers zitten voor hun rust aan de waterkant.'

Dat kan wel zo zijn, je kunt toch maar beter op het ergste voorbereid zijn, vindt Rens. 'Elke visser heeft een mes bij zich. En als iemand boos wordt, weet je nooit wat hij gaat doen. Tegen de tijd dat de politie er is, ben je al doodgebloed.'

REGELS VOOR HET VISSSEN IN DE NEDERLANDSE BINNENWATEREN

■ Om in Nederland te mogen vissen heb je een VISpas nodig.

Daarmee mag je vissen in alle wateren die zijn opgenomen in de Gezamenlijke Lijst van Nederlandse Viswateren.

■ Met een gewone VISpas mag je vissen met hoogstens twee hengels.

■ Vissen is toegestaan van één uur voor zonsopgang tot twee uur na zonsondergang.

■ Het is verboden te vissen met levend aas.

■ Een aantal zeldzame vissoorten is wettelijk beschermd; daar mag niet op gevestigd worden. Voor andere soorten gelden vangstseizoenen.

■ Niet alle gevangen vis mag worden meegenomen. Dat verschilt per water en per regio.

■ Levende vis mag niet worden bewaard in een plastic zak, een emmer met te weinig water of een te klein leefnet. Dat geldt als dieren mishandeling en is strafbaar.

■ Schuilen onder een tentje of luifel is toegestaan. Of er op een bepaalde plek ook aan het water mag worden overnacht, hangt af van bepalingen in de plaatselijke politieverordening.

■ Het is hobbyvissers verboden hun gevangen vis te verkopen.